

Adres : Hoogstraat, 139, B-1000 Brussel
Tel.: +32(0)2/213.85.40 E-mail : commission@privacycommission.be
Fax.: +32(0)2/213.85.65 <http://www.privacycommission.be>

**COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER**

ADVIES Nr 33 / 2006 van 6 september 2006

O. Ref. : SA2 / A / 2006 / 033

BETREFT : Advies met betrekking tot het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna WVP), inzonderheid art. 29;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Binnenlandse Zaken ontvangen op 14 juli 2006;

Gelet op het verslag van de mevrouw F. D'HAUTCOURT ;

Brengt op 6 september 2006 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het koninklijk besluit van 10 december 1996 *betreffende de identiteitsstukken en –bewijzen voor kinderen onder de twaalf jaar*, voorziet in een identiteitsstuk en een identiteitsbewijs voor kinderen onder de twaalf jaar.

Het identiteitsstuk wordt afgegeven aan elk kind onder de twaalf jaar bij zijn eerste inschrijving in de bevolkingsregisters of in het wachtregister van een Belgische gemeente (artikel 1) en moet bewaard worden tot het kind de leeftijd van 12 jaar bereikt (artikel 2).

De aflevering van het identiteitsbewijs daarentegen is facultatief. Het gebeurt op verzoek van de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over een kind onder de 12 jaar (artikel 6) en is geldig voor een periode van 2 jaar of tot de verandering van verblijfplaats of adres (artikel 8).

Artikel 9 van het besluit bepaalt welke vermeldingen op het identiteitsbewijs worden aangebracht. Naast de gebruikelijke vermeldingen bevat het tevens “*de identiteit van de persoon die in dringende gevallen moet worden gewaarschuwd, en veiligheidsaanbevelingen*”.

2. Thans wordt een ontwerp van koninklijk besluit *betreffende het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaar*, voor advies voorgelegd. Dit ontwerp strekt tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996. Het beoogt de vervanging van het actuele kartonnen identiteitsbewijs, voor wat Belgische kinderen betreft, door een elektronisch identiteitsdocument.

In afwachting dat het project elektronische verblijfsbewijzen voor vreemdelingen op punt staat, zal aan vreemde kinderen nog wel een kartonnen identiteitsbewijs afgeleverd worden.

Het elektronisch identiteitsdocument, dat net zoals het kartonnen identiteitsbewijs de veiligheid van de kinderen beoogt en noodzakelijk is met het oog op reizen naar het buitenland, zal Belgische kinderen onder de 12 jaar daarenboven in staat stellen om gebruik te maken van beveiligde chatruimtes. Daarnaast worden de veiligheids- en beschermingsmaatregelen die op de actuele kaart staan vervangen.

Dit ontwerpbesluit zal hierna geanalyseerd worden. Hoe dan ook kan hier reeds worden verwezen naar de algemene opmerkingen die door de Commissie werden geformuleerd in haar adviezen nr. 19/2002 van 10 juni 2002 en nr. 8/2003 van 27 februari 2003 in verband met punten die ook in dit ontwerp worden hernomen.

II. ONDERZOEK VAN DE ONTWERPTEKST

3. Artikel 3 van het ontwerpbesluit voegt in het koninklijk besluit van 10 december 1996 een hoofdstuk IIIbis *Het elektronische identiteitsdocument* in, houdende de artikelen 16bis tot 16septies.

4. Het voorgestelde artikel 16bis is een letterlijke overname van artikel 6 van het besluit met dit verschil dat de term “identiteitsbewijs” vervangen wordt door “elektronisch identiteitsdocument” en dat de afleveringsmogelijkheid beperkt wordt tot Belgische kinderen.

4.1. Het koninklijk besluit van 10 december 1996 kaderde in de uitvoering van het toenmalige artikel 6 van de wet van 19 juli 1991 *betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen*. Bijgevolg waren de materiële vorm van het identiteitsbewijs voor kinderen, evenals de inhoud ervan, analoog aan de kartonnen identiteitskaart voor “volwassenen”.

4.2. Artikel 6 van de wet van 19 juli 1991, zoals gewijzigd het door de wet van 25 maart 2003 *tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen*, voert de EID in. Door het ontwerpbesluit wordt het identiteitsbewijs voor kinderen op deze evolutie afgestemd.

4.3. In het advies nr. 19/2002 van 10 juni 2002 dat de Commissie uitbracht naar aanleiding van het wetsontwerp *tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen en van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen*, uitte de Commissie haar bezorgdheid met betrekking tot sommige aspecten van de EID, doch tegen de invoering alsdusdanig werd geen bezwaar geopperd.

4.4. De identiteitskaart vormt in de eerste plaats een bewijs van inschrijving in de bevolkingsregisters. Ze heeft evenwel ook nog andere functies: *“bewijs van identiteit, verificatie van de handtekening, geldig reisbewijs in Europa ...”* (Kamer, doc 50, nr. 2226/001, blz. 24).

4.5. Het is momenteel vooral met het oog op reizen in het buitenland dat kinderen onder de twaalf jaar over een degelijk document moeten beschikken waaruit hun identiteit blijkt. Het lijkt dan ook aangewezen dat dit document nauw aanleunt bij de identiteitskaart die vanaf 12 jaar verstrekt wordt, de EID. Deze laatste behoort tot een nieuwe generatie waarin bijkomende elementen zijn opgenomen ter voorkoming van de vervalsing van de kaart of van de gegevens die erop vermeld staan. Het is niet onbelangrijk dat ook kinderen onder de twaalf jaar over een identiteitsdocument beschikken met een evenwaardige standaard naar vervalsing toe, teneinde bijvoorbeeld te vermijden dat zij op basis van een vervalst document onrechtmatig uit het land worden weggehaald.

4.6. De Commissie heeft dan ook geen bezwaar tegen de vervanging van het kartonnen identiteitsbewijs door een elektronisch identiteitsdocument, temeer daar de wetgever dienaangaande een principiële keuze maakte in het gewijzigde artikel 6 van de wet van 19 juli 1991.

5. Het voorgestelde artikel 16ter is een gedeeltelijke overname van artikel 3, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 *betreffende de identiteitskaarten*, met betrekking tot hetwelk de Commissie in haar advies nr. 8/2003 van 27 februari 2003 geen opmerkingen formuleerde. De Commissie vraagt zich af waarom het tweede lid van deze bepaling niet wordt overgenomen. Op het elektronisch identiteitsdocument zal een identiteitscertificaat worden opgenomen (identificatie en authenticatie). In het licht hiervan lijkt het toch aangewezen dat dezelfde waarborgen worden geboden als bij de EID.

6. Het voorgestelde artikel 16^{quater} stelt de geldigheidsduur van het elektronisch identiteitsdocument vast op 5 jaar. Dit stemt overeen met de geldigheidsduur van de EID (artikel 6, § 6, van de wet van 19 juli 1991) waaromtrent de Commissie in haar advies nr. 19/2002 geen opmerkingen formuleerde.

6.1. De Commissie stelt zich echter de vraag of deze termijn in casu niet te lang is.

6.2. Het is mogelijk dat het elektronisch identiteitsdocument wordt afgeleverd aan een jong kind van bijvoorbeeld 8 maanden omdat het per vliegtuig met zijn ouders op reis gaat. Op het ogenblik dat het kind de leeftijd van 5 jaar bereikt, zal het identiteitsdocument nog steeds geldig zijn. Het is maar de vraag of aan de hand van de foto die erop voorkomt, nog wel zal kunnen vastgesteld worden of het om hetzelfde kind gaat. Men loopt het risico dat aldus het document zijn doel, namelijk de eenduidige identificatie van het kind, voorbij schiet.

6.3. In het licht hiervan is de Commissie van oordeel dat een kortere geldigheidsduur van twee jaar, zoals die thans voorzien is voor het kartonnen identiteitsbewijs, aanbeveling verdient, zeker wanneer het elektronisch identiteitsdocument wordt afgeleverd ten behoeve van zeer jonge kinderen, zonder dat hierdoor afbreuk gedaan wordt aan het feit dat geldigheidsduur van dit elektronisch identiteitsdocument verstrijkt op het ogenblik dat het betrokken kind zijn EID wordt verstrekt.

7. Het voorgestelde artikel 16*quinquies*, § 1, somt de persoonsgegevens op die op het elektronisch identiteitsdocument worden vermeld. Ze worden opgedeeld in 3 categorieën, namelijk zowel met het blote oog zichtbaar als elektronisch leesbaar, alleen met het blote oog zichtbaar en uitsluitend elektronisch leesbaar (weerom in hoge mate analoog aan de EID).

8. De persoonsgegevens die zowel met het blote oog zichtbaar als elektronisch leesbaar zijn, stemmen overeen met deze die op het actuele kartonnen identiteitsbewijs worden aangebracht, op 2 na, namelijk het geslacht en het identificatienummer van het Rijksregister.

8.1. Voor wat de vermelding van het identificatienummer betreft verwijst de Commissie naar wat zij dienaangaande opmerkte in haar advies nr. 19/2002 van 10 juni 2002, naar aanleiding van de voorgenomen vermelding van dit nummer op de EID:

“De Commissie vraagt de wetgever de impact van de wijziging van de zichtbare vermeldingen op de identiteitskaart aandachtig te bestuderen. Zij herinnert eraan dat zij in het advies dat zij destijds uit eigen beweging heeft verleend (advies nr. 12/97 van 30 april 1997) gevraagd had om een ruim debat te voeren over de vermelding van het identificatienummer op de SIS-kaart. Zij stelt vast dat dit debat niet heeft plaatsgevonden en wenst de aandacht van het Parlement te vestigen op de gevaren die verbonden zijn aan een dergelijke liberalisering van het gebruik van dit nummer.” (punt 27, tweede en derde lid).”

8.2. De wetgever besliste evenwel dat het identificatienummer voortaan zowel met het blote oog zichtbaar als elektronisch leesbaar op de EID zou vermeld worden (artikel 6, § 2, tweede lid, 12°, van de wet van 19 juli 1991). In het licht van deze bepaling - het ontwerpbesluit kadert in de uitvoering ervan - moet de Commissie noodgedwongen vaststellen dat de vermelding van het identificatienummer op het elektronisch identiteitsdocument conform is aan het wettelijk voorschrift terzake.

8.3. Volledigheidshalve verwijst de Commissie met betrekking tot het feit dat de foto ook elektronisch kan gelezen worden, naar haar opmerking die ze in het hiervoor vermeld advies formuleerde in verband met de EID:

“De toevoeging van een gedigitaliseerde foto, die dus elektronisch kan worden gelezen en gekopieerd, vormt een ander risico, aangezien de persoon aan wie de kaart wordt getoond dit gegeven automatisch en gemakkelijk kan registreren. Het zou dus nuttig zijn dat enkel de foto kan worden gevisualiseerd zonder dat een informatiegegeven kan worden gekopieerd dat andere informatiegegevens aan het licht kan brengen (ras, gezondheidstoestand, enz.).”

In de toelichting bij de artikelen werd dienaangaande het volgende gesteld:

“De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wenst dat het niet mogelijk zou zijn dat van deze foto een digitale kopie te maken. Deze suggestie wordt technisch onderzocht en gebeurlijk gevolgd”. (Kamer, doc 50, nr. 2226/001 blz.28)

De destijds door de Commissie geformuleerde opmerking met betrekking tot de foto is inzake even pertinent. Zij drukt dan ook de hoop uit dat de hierboven geformuleerde belofte inmiddels werd ingelost.

9. Van de persoonsgegevens die enkel met het blote oog zichtbaar zijn, namelijk de handtekening van de gemeenteambtenaar, de identiteit van de ouders, een informatieve tekst (geen persoonsgegeven) en een telefoonnummer ingeval van dringendheid, zijn de eerste drie momenteel reeds op het actuele identiteitsbewijs opgenomen (waarbij er m.b.t. het actuele identiteitsbewijs sprake is van *veiligheidsaanbevelingen* in de plaats van een *informatieve tekst*).

9.1. Echt nieuw kan *het telefoonnummer in geval van dringendheid* niet bestempeld worden. Momenteel is de vermelding voorzien van *de identiteit van de persoon die in dringende gevallen moet worden gewaarschuwd* (artikel 9, eerste lid, van het koninklijk besluit van 10 december 1996). Het betrokken telefoonnummer is een centraal telefoonnummer dat op alle kaarten zal worden aangebracht. Ouders/voogden die dat wensen, kunnen voor hun kind aan dit nummer een aantal telefoonnummers koppelen. Wanneer het centraal nummer gecontacteerd wordt, zal na invoering van het identificatienummer van het Rijksregister dat op de kaart staat, automatisch doorgeschakeld worden naar het eerste telefoonnummer dat de ouders/voogden invoerden. Bij gebrek aan reactie op dat nummer wordt, weerom automatisch, doorgeschakeld naar het volgende nummer op de lijst en dit tot er contact wordt gemaakt.

9.2. De Commissie vindt dat dit initiatief vanuit het perspectief van de WVP een verbetering is, vergeleken met de mogelijkheid, geboden door het actuele identiteitsbewijs. De vermelding van de identiteit van de persoon die in dringende gevallen moet gewaarschuwd worden, impliceert de vermelding van persoonsgegevens van een derde op een identiteitsbewijs, terwijl er toch kan getwijfeld worden aan het daadwerkelijk praktisch nut van deze vermelding. Deze vermelding maakt het contacteren van deze persoon niet noodzakelijk gemakkelijk, zeker niet wanneer dit vanuit het buitenland moet gebeuren (men beschikt niet over het telefoonnummer, als die persoon over een telefoon beschikt is het niet noodzakelijk een vaste lijn waarvan het nummer in het telefoonboek kan teruggevonden worden, sommige nummers van vaste lijnen worden niet in het telefoonboek vermeld,).

9.3. Het werken met een centraal noodnummer waaraan een cascadesysteem gekoppeld is, heeft het voordeel dat:

- er geen persoonsgegevens van een derde meer op de kaart vermeld worden;
- er meerdere contactnummers kunnen opgegeven worden, zodat bij gebrek aan reactie van het eerste nummer kan worden doorgeschakeld naar een volgende nummer op de lijst tot er een reactie is;
- het soepel is in die zin dat een contactnummer dat niet langer relevant is, kan verwijderd en/of gewijzigd worden.

9.4. Volledigheidshalve vestigt de Commissie er echter de aandacht op dat de werking van het cascadesysteem vereist dat de operator van dat systeem gemachtigd is om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken. Deze zal daartoe dan ook een aanvraag in die zin moeten richten aan het sectoraal comité van het Rijksregister dat daarover in alle vrijheid zal beslissen.

10. De gegevens die enkel elektronisch leesbaar zijn, zijn naast de hoofdverblijfplaats de identiteitssleutel en het -certificaat, de geaccrediteerde certificatieinstantie en de informatie nodig voor authenticatie van het document en voor de beveiliging van de elektronisch leesbare gegevens en voor het gebruik van het bijbehorend gekwalificeerd certificaat.

10.1. De hoofdverblijfplaats is op het actuele identiteitsbewijs vanzelfsprekend in een met het blote oog zichtbare vorm vermeld, op het elektronisch identiteitsbewijs zal dit niet langer het geval zijn. De discussie over het feit dat dit gegeven nog uitsluitend in elektronisch leesbare vorm wordt vermeld, werd reeds gevoerd naar aanleiding van de invoering van de EID. De Commissie uitte toen geen bezwaar tegen deze aanpak maar stelde: *“zich vragen bij de gevolgen van deze keuze: veel instellingen moeten de verblijfplaats van de persoon kennen, zoals de banken als zij een krediet toekennen. Het feit dat het adres (niet langer?) alleen toegankelijk is op grond van een elektronische lezing geeft aanleiding tot het risico dat veel instellingen toegang vragen om de*

inhoud van de kaart te kunnen lezen” (voetnoot 13 in het advies nr. 19/2002 van 10 juni 2002). Niettegenstaande deze bedenking bepaalde de wetgever in artikel 6, § 2, derde lid, 6°, van de wet van 19 juli 1991 - het ontwerpbesluit kadert in de uitvoering ervan – dat de hoofdverblijfplaats op de EID alleen in elektronisch leesbare vorm wordt vermeld. De Commissie stelt bijgevolg vast dat de vermelding van de hoofdverblijfplaats in uitsluitend elektronisch leesbare vorm op het elektronisch identiteitsdocument conform is aan de wettelijke bepaling terzake.

10.2. De andere gegevens die uitsluitend in elektronisch leesbare vorm worden vermeld, zijn nieuw vergeleken met het actuele identiteitsbewijs. Het zijn gegevens waarvan de vermelding op de EID is voorgeschreven door artikel 6, § 2, derde lid, 1° tot 4°, van de wet van 19 juli 1991, met dit verschil dat op het elektronisch identiteitsdocument geen handtekeningscertificaat wordt opgenomen omdat kinderen geen handelingsbevoegdheid hebben.

10.3. Het elektronisch identiteitsbewijs moet, blijkens het verslag aan de Koning, kinderen onder de twaalf jaar in staat stellen om zich online te identificeren en authenticeren zodat zij o.a. op een beveiligde wijze kunnen chatten op chatruimtes die alleen toegankelijk zijn voor kinderen.

In die optiek stelt de Commissie vast dat de vermelding van een identiteitsleutel en –certificaat vereist is evenals de informatie nodig voor de authenticatie van het document, het gebruik van het certificaat en beveiliging van de elektronisch leesbare gegevens.

11. In § 2, van het voorgestelde artikel 16 *quinquies* wordt bepaald dat het *identiteitscertificaat* niet kan geactiveerd worden voordat het kind de leeftijd van zes jaar heeft bereikt.

Zoals hiervoor reeds werd vermeld moet het elektronisch identiteitsdocument kinderen in staat stellen om op een beveiligde manier toegang te hebben tot het internet en meer in het bijzonder tot aan kinderen voorbehouden chatruimtes.

Zes jaar is de leeftijd waarop de meeste kinderen zich de beginselen van lezen en schrijven eigen maken en bijgevolg in staat zijn om hun weg op het internet en naar chatruimtes te vinden. In die optiek lijkt de voorgestelde leeftijd voor de activering van het identiteitscertificaat redelijk.

12. In de voorgelegde ontwerptekst wordt geen gewag gemaakt van een regeling bij verlies, diefstal of vernieling van het elektronisch identiteitsdocument. Het elektronisch identiteitsdocument zal o.a. toegang verlenen tot beveiligde chatsites. Ingeval van diefstal of verlies bestaat het risico dat deze kaart misbruikt wordt om zich ongeoorloofd toegang te verschaffen tot deze sites.

In het licht hiervan is de Commissie van oordeel dat het aangewezen is dat een regeling, analoog aan deze voorzien voor de EID (artikel 6 van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 *betreffende de identiteitskaarten*), wordt uitgewerkt.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit voor zover wordt rekening gehouden met de gemaakte opmerkingen.

De administrateur,

(get.)Jo BARET

Gelet op de verhindering van de Voorzitter,
De ondervoorzitter,

(get.) Willem DEBEUCKELAERE